

Department
for Environment
Food & Rural Affairs

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Scottish Government
Riaghaltas na h-Alba

helpline@defra.gov.uk
www.gov.uk/defra

03 Awst 2026

Annwyl Syr/Fadam,

Ymgysylltu â rhanddeiliaid ynghylch newidiadau arfaethedig i wiriadau a ffioedd yn ymwneud â mewnfario planhigion, cynnyrch planhigion a gwrthrychau eraill.

Ysgrifennaf i'ch hysbysu ar ran yr Ysgrifennydd Gwladol, a Gweinidogion Cymru a'r Alban, ynglŷn â'r newidiadau i Reoliadau Iechyd Planhigion etc. (Ffioedd) (Lloegr) 2018, Rheoliadau Iechyd Planhigion etc. (Ffioedd) (Cymru) 2018, Rheoliadau Iechyd Planhigion (Ffioedd Arolygu Mewnfario) (Yr Alban) 2014 a Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Iechyd Planhigion) (Amlder Gwiriadau) 2022, y bwriedir iddynt ddod i rym pan weithredir y cytundeb iechydol a ffytoiechydol newydd gyda'r UE.

Mae rhagor o fanylion i'w gweld yn Atodiad A. Dylid anfon sylwadau ynglŷn â'r newidiadau arfaethedig i plantpestsrisks@defra.gov.uk erbyn **25 Medi 2026**.

Gallai sylwadau a gyflwynir mewn ymateb i'r llythyr hwn, gan gynnwys gwybodaeth bersonol, gael eu rhannu â'r cyhoedd os gwneir cais amdanynt, yn unol â gofynion Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004.

Os nad ydych yn dymuno i'ch ymateb fod ar gael i'r cyhoedd, gan gynnwys eich enw, manylion cysylltu ac unrhyw wybodaeth bersonol arall, dylech nodi hynny'n glir yn ysgrifenedig pan fyddwch yn anfon eich sylwadau. Sylwer, os yw eich cyfrifiadur yn cynnwys ymwadiad cyfrinachedd awtomatig, ni fydd hyn yn cyfri fel cais am gyfrinachedd. Dylech egluro pam y mae arnoch angen cadw manylion yn gyfrinachol. Byddwn yn ystyried eich rhesymau os bydd rhywun yn gofyn am yr wybodaeth dan ddeddfwriaeth rhyddid gwybodaeth. Er hyn, ni allwn warantu y gallwn gadw'r manylion hynny'n gyfrinachol bob amser.

Yr eiddoch yn gywir,

Sam Bishop

Pennaeth Polisi Iechyd Planhigion a Gwenyn a PVS

Defra

+ 44 (0) 7827 976902

sam.bishop@defra.gov.uk

INVESTORS
IN PEOPLE

Atodiad A – Ymgysylltu â rhanddeiliaid ynghylch newidiadau i wiriadau a ffioedd sy'n ymwneud â mewnfario planhigion, cynnyrch planhigion a gwrthrychau eraill

Adran 1 – Cyflwyniad

- 1.1. Bwriad y broses hon o ymgysylltu â rhanddeiliaid yw eich hysbysu ynghylch diwygiadau i'r rheoliadau perthnasol sy'n ymwneud â ffioedd, arolygu mewnfario, a rheolaethau swyddogol iechyd planhigion fel y maent wedi'u hamlinellu yn y llythyr eglurhaol. Mae diwygiadau'n cael eu gwneud i Rheoliadau Iechyd Planhigion etc. (Ffioedd) (Lloegr) 2018 a Rheoliadau Iechyd Planhigion etc. (Ffioedd) (Cymru) 2018 ("rheoliadau ffioedd Cymru a Lloegr"), Rheoliadau Iechyd Planhigion (Ffioedd Arolygu Mewnfario) (Yr Alban) 2014, a Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Iechyd Planhigion) (Amlder Gwiriadau) 2022.
- 1.2. Fel rhan o'r cytundeb iechydol a ffytoiechydol arfaethedig rhwng y DU a'r UE, bydd Prydain Fawr yn cydweddu ag amlder arolygu mewnfario'r UE (gwiriadau dogfennau, gwiriadau adnabod a gwiriadau ffisegol). Bydd y newidiadau a gynigir yma yn sicrhau bod ffioedd yn cael eu cydweddu â'r gwiriadau amlder mewnfario wedi'u diweddarau (gwiriadau dogfennau, gwiriadau adnabod a gwiriadau ffisegol) ar gyfer nwyddau sy'n cael eu mewnfario i Gymru, Lloegr a'r Alban o Weddill y Byd (h.y. trydydd gwledydd nad ydynt yn aelodau o'r Undeb Ewropeaidd).
 - Dileu ffioedd ar gyfer gwiriadau mewnfario ar nwyddau o'r UE.
 - Diwygiadau i'r ffi gwiriad dogfennau ar gyfer mewnfario o Weddill y Byd.
 - Diwygiadau i'r ffioedd gwiriadau ffisegol a gwiriadau adnabod ar gyfer mewnfario o Weddill y Byd.
- 1.3. Mae'r diwygiadau hyn yn ofynnol er mwyn sicrhau bod Cymru, Lloegr a'r Alban yn codi'r tâl cywir am wasanaethau iechyd planhigion, ar ôl gweithredu'r cytundeb iechydol a ffytoiechydol gyda'r UE.

Adran 2 – Newidiadau arfaethedig

2.1 Dileu ffioedd ar gyfer gwiriadau ar fewnfario o'r UE

Byddwn yn dileu ffioedd ar gyfer gwiriadau dogfennau, gwiriadau adnabod a gwiriadau ffisegol ar nwyddau sy'n cael eu mewnfario'n uniongyrchol i Gymru, Lloegr a'r Alban o aelod-wladwriaethau'r UE gan na fyddai'r gwiriadau hyn yn digwydd dan y cytundeb iechydol a ffytoiechydol.

2.2. Diwygiadau i ffioedd gwiriadau dogfennau

Rydym yn diwygio rheoliadau ffioedd Cymru, Lloegr a'r Alban er mwyn adlewyrchu'r ffaith mai dim ond un ffi fydd ar gyfer gwiriad dogfennau, a fydd naill ai'n £5.25 neu'n £6.00. Hon fydd y ffi a fydd yn daladwy gan fewnforiwr llwyth o Weddill y Byd mewn cysylltiad â gwiriad dogfennau o bob tystysgrif ffytoiechydol neu dystysgrif ffytoiechydol ar gyfer ailallfario sy'n mynd gyda'r llwyth.

2.3 Diwygiadau i ffioedd arolygu ffisegol a gwiriadau adnabod

Mae tabl cryno i'w weld isod o'r ffioedd dangosol ar gyfer arolygu ffisegol a gwiriadau adnabod yng Nghymru a Lloegr. Y ffi ar gyfer gwiriad dogfennau fydd £5.25 ym mhob achos. Nid yw unrhyw gyfeiriad at 'drydedd wlad' yn y tabl yn cynnwys aelod-wladwriaethau'r UE:

Categori a disgrifiad o'r planhigyn, cynnyrch planhigyn neu wrthrych arall	Gwlad tarddiad	Ffi: Gwiriad ffisegol (£)	Ffi: Gwiriad adnabod (£)	Ffi: Gwiriad dogfennau (£)
Bylbiau, cormau, rhisomau, cloron (ac eithrio cloron tatws), winwns/nionod, sialóts, garlleg, cennin a llysiau garllegaid eraill, cwsg, nad ydynt mewn swbstrad	Unrhyw drydedd wlad	205.04	5.25	5.25
Toriadau, eginblanhigion a fwriedir ar gyfer eu plannu, nad ydynt wedi eu pennu neu eu cynnwys mewn lle arall yn y tabl hwn	Unrhyw drydedd wlad	173.91	5.25	5.25
Planhigion i'w plannu - Llwyni, coed (ac eithrio coed Nadolig wedi eu torri), planhigion meithrinfa prenaidd eraill gan gynnwys deunyddiau atgenhedlol y goedwig (ac eithrio hadau)	Unrhyw drydedd wlad	182.38	5.25	5.25
Planhigion i'w plannu – Planhigion eraill a fwriedir ar gyfer eu plannu, nad ydynt wedi eu pennu mewn lle arall yn y tabl hwn	Unrhyw drydedd wlad	182.38	5.25	5.25
Hadau (ar gyfer hau), meithriniad meinwe	Unrhyw drydedd wlad	128.13	5.25	5.25
Canghennau â deiliach, rhannau o goed Conwydd (ac eithrio rhisgl neu goed Nadolig wedi eu torri)	Unrhyw drydedd wlad	33.99	5.25	5.25
Blodau wedi eu torri				
<i>Aster</i>	Zimbabwe	32.06	3.93	5.25
<i>Dianthus</i>	Colombia	1.28	0.15	5.25
	Ecuador	4.27	0.52	5.25
	Kenya	2.13	0.26	5.25
	Twrci	4.27	0.52	5.25
<i>Gypsophila</i>	Ecuador	2.13	0.26	5.25
	Kenya	1.28	0.15	5.25
<i>Phoenix</i>	Costa Rica	21.37	2.62	5.25
<i>Rosa L.</i>	Colombia	2.18	0.26	5.25
	Ecuador	0.42	0.05	5.25
	Ethiopia, Kenya	10.68	1.31	5.25
	Zambia	32.06	3.93	5.25

Genera eraill nad ydynt wedi eu pennu neu eu cynnwys mewn lle arall yn y tabl hwn	Unrhyw drydedd wlad	42.75	5.25	5.25
Ffrwythau, llysiau, dail				
<i>Actinidia</i>	Pob trydedd wlad	2.65	0.26	5.25
<i>Carica papaya</i>	Pob trydedd wlad	2.65	0.26	5.25
<i>Fragaria</i>	Pob trydedd wlad ac eithrio'r Aifft	2.65	0.26	5.25
<i>Persea americana</i>	Pob trydedd wlad ac eithrio Cameroon	1.59	0.15	5.25
<i>Rubus</i>	Pob trydedd wlad	1.59	0.15	5.25
<i>Vitis</i>	Pob trydedd wlad	0.53	0.05	5.25
Citrus	Yr Aifft	26.55	2.62	5.25
Citrus, ac eithrio Citrus sinensis	Israel	2.65	0.26	5.25
Citrus	Mecsico	26.55	2.62	5.25
Citrus	Morocco	2.65	0.26	5.25
Citrus	Periw	5.31	0.52	5.25
Citrus	Twrci	1.59	0.15	5.25
<i>Malus</i>	Yr Ariannin	39.82	3.93	5.25
<i>Malus</i>	Chile	2.65	0.26	5.25
<i>Malus</i>	Trydydd gwledydd Ewropeaidd*	2.65	0.26	5.25
<i>Malus</i>	Seland Newydd	7.96	0.78	5.25
<i>Malus</i>	De Affrica	5.31	0.52	5.25
<i>Mangifera</i>	Brasil	26.55	2.62	5.25
<i>Passiflora</i>	Colombia	2.65	0.26	5.25
<i>Passiflora</i>	Réunion	5.31	0.52	5.25
<i>Passiflora</i>	De Affrica	26.55	2.62	5.25
<i>Passiflora</i>	Fietnam	5.31	0.52	5.25
<i>Prunus</i>	Yr Ariannin	26.55	2.62	5.25
<i>Prunus</i>	Chile	7.96	0.78	5.25
<i>Prunus</i>	Trydydd gwledydd Ewropeaidd* ac eithrio Twrci	2.65	0.26	5.25
<i>Prunus</i>	De Affrica	5.31	0.52	5.25
<i>Psidium</i>	Brasil	39.82	3.93	5.25
<i>Pyrus</i>	Yr Ariannin	7.96	0.78	5.25
<i>Pyrus</i>	Chile	7.96	0.78	5.25
<i>Pyrus</i>	Tsieina	13.27	1.31	5.25
<i>Pyrus</i>	Trydydd gwledydd Ewropeaidd *	2.65	0.26	5.25
<i>Pyrus</i>	De Affrica	5.31	0.52	5.25
<i>Vaccinium</i>	Yr Ariannin	18.58	1.83	5.25
<i>Vaccinium</i>	Chile	5.31	0.52	5.25

<i>Vaccinium</i>	Trydydd gwledydd Ewropeaidd*	13.27	1.31	5.25
<i>Vaccinium</i>	Periw	2.65	0.26	5.25
<i>Solanum lycopersicum</i>	Yr Ynysoedd Dedwydd	7.96	0.78	5.25
<i>Solanum lycopersicum</i>	Morocco	0.53	0.05	5.25
Gwreiddlysiau a llysiau cloron, ac eithrio cloron <i>Solanum tuberosum</i> , <i>Curcuma longa</i> a <i>Zingiber officinale</i>	Pob trydedd wlad ac eithrio Cameroon	2.65	0.26	5.25
Gwreiddiau a chloron <i>Curcuma longa</i>	Pob trydedd wlad ac eithrio Gwlad Thai, Periw a Cameroon	7.96	0.78	5.25
Gwreiddiau a chloron <i>Zingiber officinale</i>	Pob trydedd wlad ac eithrio Periw a Cameroon	2.65	0.26	5.25
Genera neu rywogaethau eraill o ffrwythau neu lysiau nad ydynt wedi eu pennu neu eu cynnwys mewn lle arall yn y tabl hwn	Unrhyw drydedd wlad	53.1	5.25	5.25
Dail eraill nad ydynt wedi eu pennu neu eu cynnwys mewn lle arall yn y tabl hwn	Unrhyw drydedd wlad	71.68	5.25	5.25
Grawn (ac eithrio hadau ar gyfer hau)	Unrhyw drydedd wlad	142.98	5.25	5.25
Cloron tatws (tatws hadyd neu datws bwyta)	Unrhyw drydedd wlad	156.69	5.25	5.25
Coed Nadolig wedi eu torri (llai na 3 metr o uchder)	Unrhyw drydedd wlad	119.64	5.25	5.25
Pridd a chyfrwng tyfu, rhisgl	Unrhyw drydedd wlad	119.64	5.25	5.25
Peiriannau neu gerbydau sydd wedi cael eu gweithredu at ddibenion amaethyddiaeth neu goedwigaeth	Unrhyw drydedd wlad	5.98	0.26	5.25

*Trydydd gwledydd Ewropeaidd = Albania, Andorra, Armenia, Azerbaijan, Belarws, Bosnia a Herzegovina, Georgia, Gogledd Macedonia, Gwlad yr Iâ, Liechtenstein, Moldofa, Monaco, Montenegro, Norwy, Rwsia (dim ond y rhannau a ganlyn: y Rhanbarth Ffederal Canolog (Tsentralny federalny okrug), Rhanbarth Ffederal y Gogledd-orllewin (Severo-Zapadny federalny okrug), Rhanbarth Ffederal y De (Yuzhny federalny okrug), Rhanbarth Ffederal Gogledd y Cawcasws (Severo-Kavkazsky federalny okrug) a Rhanbarth Ffederal y Folga (Privolzhsky federalny okrug)), San Marino, Serbia, Twrci, Wcráin, yr Ynysoedd Dedwydd ac Ynysoedd Ffaro.

Mae'r ffioedd dangosol ar gyfer arolygu ffisegol a gwiriadau adnabod yn yr Alban i'w gweld drwy ddilyn y ddolen isod. Ffi y gwiriad dogfennau fydd £6.00 ym mhob achos:

<https://www.sasa.gov.uk/document-library/indicative-plant-health-import-inspection-fees-stakeholder-engagement-third>